

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

เรื่อง การออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก ได้มีหนังสือที่ สธ ๐๙๑๒.๐๖/๒๑๗๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ ได้ดำเนินการสำรวจสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่พบว่า มีสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภท หอพัก โรงแรม ห้องเช่า และอู่ซ่อมรถที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ ว่าด้วยเรื่องการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการให้ถูกต้อง โดยต้องยื่นเอกสารประกอบการขออนุญาตประกอบกิจการด้วย

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
๒. สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓. ใบอนุญาตก่อสร้างตามกฎหมายควบคุมอาคาร
๔. ใบประกอบวิชาชีพ สำหรับการประกอบกิจการนั้นๆ (ถ้ามี)

แต่พบว่าสถานประกอบกิจการส่วนใหญ่ประกอบกิจการมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้เอกสารประกอบการขออนุญาต ได้แก่ ใบอนุญาตก่อสร้างสูญหาย ทำให้ไม่มีเอกสารประกอบการขออนุญาตส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ไม่สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้กับสถานประกอบกิจการดังกล่าวได้ องค์การองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ จึงมีหนังสือหารือมายังศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก ว่าสามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้กับสถานประกอบกิจการโดยไม่ต้องยื่นเอกสารใบอนุญาตก่อสร้างได้หรือไม่ ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลกจึงขอหารือว่า จากกรณีข้างต้นองค์การองค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์ สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แก่ผู้ประกอบกิจการได้หรือไม่

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือดังกล่าวและประสานงานกับผู้หารือเพื่อขอข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ได้ความว่า การประกอบกิจการที่ตรวจพบว่ามี การดำเนินการโดยไม่ได้รับใบอนุญาต โดยเฉพาะกิจการในกลุ่มหอพักและห้องเช่าลักษณะของสถานที่ใช้ประกอบกิจการเป็นลักษณะของการปรับปรุงอาคารที่พักอาศัยเพื่อใช้เป็นหอพักและห้องเช่าสำหรับให้ผู้เช่าพักอาศัย ซึ่งผู้ประกอบกิจการได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ว่าได้ดำเนินการมาเป็นเวลานานแล้วทำให้เอกสารในส่วนขอใบอนุญาตก่อสร้างสูญหายและบางรายก็ไม่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างมาตั้งแต่ต้น

จากประเด็นข้อหารือและรายละเอียดข้อเท็จจริงข้างต้น พิจารณาแล้วเห็นว่าตามบทบัญญัติมาตรา ๕๕^๒ และมาตรา ๕๕^๓ วรรคสาม^๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๑๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข มีถึงผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก

ได้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้ ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานที่ผู้ประกอบการต้องนำมายื่นประกอบการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงเป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดไว้ในข้อกำหนดท้องถิ่นและผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว สำหรับในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่มีใบอนุญาตก่อสร้างตามกฎหมายควบคุมอาคาร นั้น ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๑ ข้อ ๒ วรรคสอง^๒ ได้กำหนดไว้ว่า สถานประกอบการใดที่ตั้งอยู่ในเขตกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ดังนั้น การยื่นขออนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนอกจากเอกสารที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดท้องถิ่นแล้วหากสถานประกอบการใดที่ตั้งอยู่ในเขตกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับผู้ประกอบการจะต้องมีเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ด้วย ส่วนในกรณีที่ผู้ประกอบการแจ้งว่าใบอนุญาตก่อสร้างสูญหายหรือไม่ได้รับใบอนุญาตมาตั้งแต่ต้น ในเบื้องต้นราชการส่วนท้องถิ่นควรตรวจสอบว่าพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับหรือไม่ หากตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับต้องแจ้งผู้ประกอบการให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และนำเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมาใช้เป็นเอกสารประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าการสาธารณสุข เนื่องจากการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายการสาธารณสุข ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายเฉพาะที่ควบคุมเรื่องนี้ๆ ตามลำดับในการนำมาบังคับใช้ด้วย โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ซึ่งผู้ประกอบการต้องขออนุญาตก่อสร้างอาคารและปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ด้วย

สมชาย ตูแก้ว

(นายสมชาย ตูแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๕ มกราคม ๒๕๖๐

^๒ มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

^๓ มาตรา ๕๕ วรรคสาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

^๔ ข้อ ๒ ผู้ดำเนินการในสถานประกอบการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นแล้ว ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

สถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบการใดที่เข้าข่ายเป็นโรงงาน หรือมีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่กรณี